

הוכן ע"י כולל עיון הדף

1

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

בכורות דף מא.

מה דין טומטום ואנדרוגינוס?

להשחט כבכור על המזבח	להשחט מחמת זה במדינה	
אינו נשחט, ספק חולין - שמא נקבה	אינו נשחט, ספק קודש - שמא זכר	לתנא קמא
אינו נשחט דהוי מום	נשחט דהותר במום זה	לר' ישמעאל
אינו קדוש בקדושת בכור כלל		לחכמים

בעל גרב או ילפת מתי דינו כדלהלן?

אינו נשחט לא במקדש ולא במדינה	נשחט במדינה דהוי מום	
בלח מבפנים ומבחוץ	יבש מבפנים ומבחוץ בין לח בין יבש	בעל גרב
בחזזית דעלמא	בחזזית המצרית דהיא ילפת	בעל חזזית

בכורות דף מא:

בכור אנדרוגינוס האם חשיב בעל מום, ומה דינו לענין גיזה ועבודה?

האם הוי מום ומנין	מה דינו לגיזה ועבודה	
אינו חשוב בעל מום ¹	אסור, אבל אינו לוקה מספק	לתנא קמא - קדוש מספק
משום דהוי בעל מום ד"חרוץ"	ספק בגמי ²	לר' ישמעאל - אינו קדוש
לא משום מום, אלא משום "זכר" ³	מותר בגיזה ועבודה	לחכמים - אינו בכור

¹ שאף שיש לו חריץ של נקבות, מ"מ אין חיץ בבשר אלא בעצם, וביאר אביי דהוא נלמד מהיקש ל"שבור" - ששייך דוקא בעצם. ורבא אמר דמזה שהוצרכה התורה לאשמועין שגרב הוי מום - ולכאורה תיפו"ל שבגרב איכא חריץ בבשר, אלא שמ"מ שאין חריץ פוסל בבשר.

² הגמי' מסתפקת האם סובר ר' ישמעאל שהוא זכר ודאי וקדוש בקדושת בכור, אלא שיש בו מום, ונפ"מ לענין שאם עובד בו לוקה, דהרי גם בבכור בעל מום אסור לעבוד, וכן צריך ליתן אותו לכהן, ולא איפשטא.

³ ודרשינן דוקא זכר ודאי למיעוטי אנדרוגינוס, או שדרשינן ליה מייתור דזכר והזכרים.